

NACIONALNA AGENCIJA RS
ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Prejeto	2.2.06.2016	Priloge
Sign. znaka	Številka zadeve	Priloge
204	033-11/2015/14	

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD

POROČILO O PRVI AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i: Univerza v Ljubljani, Kongresni trg 12, 6000 Ljubljana

Predlagatelj/i: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Kardeljeva ploščad 5, 1000 Ljubljana

Študijski program: Evropske študije, skupni študijski program 2. stopnje

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 21.1.2016 imenoval skupino strokovnjakov za presojo v postopku prve akreditacije študijskega programa, v sestavi:

predsednik(ca) dr. Karmen Rodman, KonektOn d.o.o.

član(ica) dr. Pero Maldini, Sveučilište u Dubrovniku

član(ica) Erazem Bohinc, magistrski študent Prava na Evropski pravni fakulteti

član(ica) (ime, priimek, zavod)

Predstavnik(ca) agencije je bil(a): Jožica Kramar

Podpis predsednika(ce) skupine strokovnjakov:

Rodman

Datum oddaje skupnega poročila agenciji: 21.6.2016

Opombe agencije:

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **3. 2. 2016**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o prvi akreditaciji študijskega programa.

Pri analizi vloge predlagatelja in spremljajočih dokumentov so se strokovnjakom porajala številna vprašanja, za katere odgovore ni bilo mogoče razbrati iz vloge. Zaradi tega je skupina strokovnjakov zaprosila za:

1. organizacijo obiska visokošolskega zavoda (v nadaljevanju FDV) in izvedbo petih intervjujev (z vodstvom v dveh delih, s predavatelji na dotičnem študijskem programu, z delodajalci iz študijskih programov Evropske študije ter zaključni intervju z vodstvom), kar je potekalo 15. 4. 2016 na sedežu FDV;
2. dodatno dokumentacijo in sicer:
  - pogodbe, sporazume, pismo o nameri v angleškem ali slovenskem jeziku, ki dokazujejo možnost opravljanja praktičnega usposabljanja za študente;
  - zapis projektov, na katerih je možna vključitev študentov iz dotičnega študijskega programa;
  - dokazilo izvolitve v naziv za go. Lejlo Abazi;
  - dokazilo, da je ga. Ana Bojinovič Fenko v postopku izvolitve v naziv ali s svežo habilitacijo;
  - matriko kakovosti, ki jo v dokumentih večkrat omenjajo;
  - cenik vpisa ali višino šolnine za dotični študijski program.

Dodatna dokumentacija je bila posredovana na elektronske naslove strokovnjakov pred obiskom FDV. Med obiskom smo strokovnjaki pridobili pomembne informacije ter se skupaj z FDV dogovorili, da jih naknadno uradno (preko NAKVIS) zaprosimo za sledeče dokumente:

- prikaz zanke kakovosti za dotični študijski program, ki je v akreditaciji (v času oddaje vloge še ni bil dostopen);
- delovno obremenitev sodelujočih predavateljev in sodelavcev na dotičnem študijskem programu z navedbo odstotka obremenitve vključujoč obveznosti na programu (po mnenju vodstva so se od trenutka oddaje vloge podatki pomembno spremenili);
- izpis predmetnika že akreditiranega študijskega programa 2. stopnje Evropske študije, ki ga pripravljajo za ponovno akreditacijo in v katerem naj bi bile razvidne bistvene razlike med obema študijskima programoma, ki imata sicer enak naziv na isti stopnji študija;
- jasen zapis financiranja in virov financiranja dotičnega študijskega programa za predlagatelja ter elementov za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti.

Zaprošeno dokumentacijo so strokovnjaki delno prejeli po elektronski pošti s strani NAKVIS 20. 4. 2016 pred oddajo poročila, tako da so te informacije vključene v sprejete zaključke v poročilu. Prvo poročilo je bilo oddano 21. 4. 2016.

Dne 10. 6. 2016 smo strokovnjaki prejeli obsežen odziv FDV na prvotno oddano poročilo strokovnjakov, ki pa je bil predvsem splošno deskriptiven in povečini ni spremenil bistveno gledišča strokovnjakov. Pričujoča končna verzija poročila tako vključuje tudi izpostavljena področja v odgovoru.

V poročilu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

Kl.

1. SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Predlagani študijski program sodi po študijskih področjih ter znanstvenih disciplinah ustrezno med usmeritve disciplin FDV. Študijski program vsebuje vse potrebne splošne podatke in sicer gre za skupen študijski program na 2. stopnji, z izvedbo v dveh študijskih letih.

Glede zasnove študijskega programa, ki sicer ima jasno opredelitev temeljnega namena in splošnih ciljev, pa enako ne moremo trditi za jasnost zapisa učnih izidov študijskega programa, kakor tudi ne za povezanost teh z nameni, cilji in učnimi izidi posameznega predmeta. V snovanje študijskega programa so sicer bili vključeni različni predavatelji, saj se je program oblikoval postopno in skupno s tujo institucijo, vendar pa rdeča nit med usmeritvami študijskega programa in predmeti ni jasna. Učni načrti predmetov so skopi ter že znotraj predmeta ni jasne povezave med cilji predmeta, metodami poučevanja in učenja, metodami preverjanja znanja in ocenjevanja ter učnimi izidi. Načini ocenjevanja so v učnih načrtih določeni, vendar pa tudi v intervjujih nismo dobili informacij, ki bi izražale povezavo med ključnimi elementi znotraj predmeta – učnega načrta. Učni načrti so bili zasnovani na podlagi preteklih praks nosilcev predmetov. Na tem delu predlagamo boljše pripravo, saj so od jasnosti tega odvisna pričakovanja (in sodelovanje) notranjih in zunanjih deležnikov.

Študijski program je mednarodno primerljiv; primerjava je narejena s tremi institucijami iz Evropske unije (Danska, Nemčija, Nizozemska), ki ponujajo študijski program 2. stopnje Evropske študije. Gre za programe, ki so vsebinsko primerljivi in se izvajajo na institucijah, ki imajo tradicijo ter ugled. Razlogi za primerjavo so v vlogi zapisani. Z vidika primerjave ocenjujemo, da imajo predlagani študijski programi nekoliko višji delež kontaktnih ur npr. Maastricht University ima v povprečju približno 37 odstotkov kontaktnih ur, FDV pa v povprečju približno 27 odstotkov), a v vsebinske delu in po konceptu študija ni bistvenih odstopanj.

Študijske obveznosti so ovrednotene po Merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po evropskem prenosnem kreditnem sistemu, delež izbirnosti je 40 odstotni in priloženi so učni načrti. Predmeti imajo jasen naziv, učni načrti pa določajo metode dela ter metode preverjanja znanja in ocenjevanja. Ob tem je potrebno dodati, da je iz učnih načrtov večkrat razvidno, da bodo potekale različne metode, ki omogočajo poučevanje in učenje na daljavo, vendar pa med obiskom ni bilo jasno, v kakšni obliki bo to dejansko potekalo, prav tako tudi ni določeno, preko čigavega (izmed sistemov obeh institucij) in kakšnega sistema naj bi se to izvajalo. Slednje še ni določeno in dogovorjeno med institucijama.

Program predvideva praktično izobraževanje v obsegu 90 ur samostojnega dela študenta ali 3 kreditne točke. Pri tem predmetu je nosilec predavatelj iz FDV z odličnimi mednarodnimi povezavami, kar naj bi po mnenju FDV pozitivno vplivalo na iskanje priložnosti za praktično delo študentov in sicer bolj, kakor pa, da bi bil nosilec iz Makedonije z odličnim poznavanjem lokalnega okolja. Za iskanje priložnosti za delo bo sicer v prvi vrsti odgovorna SEEU, kar izkazuje s sklenitvijo ali pridobitvijo priloženih dogovorov z različnimi nacionalnimi in mednarodnimi javnimi institucijami. Prav tako pa bodo za iskanje primernih priložnosti zadolženi študenti, za katere se ocenjuje, da bodo po večini zaposlene osebe v javnem sektorju in bodo tako praktično usposabljanje uveljavljali iz izkušenj na delovnem mestu.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJSKO DELNO FINANCIRANA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Na tem mestu je potrebno urediti priznavanje znanj in spretnosti, kar je del procesa združitve dveh sistemov. Oblikovanje skupaj dogovorjenih procesov izhajajoč iz praks partnerjev (FDV in SEEU) poteka postopoma, pri čemer bo večji del tega speljan po pridobljeni akreditaciji študijskega programa. Trenutno pa imata oba zavoda v veljavi svoje postopke, ki so potrjeni v procesih akreditacije. Partnerski instituciji sta sicer s sporazumom določili neomejujoče priznavanje znanj in spretnosti. Ob tem pa dikcija v sporazumu »Če je uspešno vpisani zaključil program prve stopnje in zbral več kot 180 ECTS, lahko koordinatorji programa priznajo katere koli ECTS nad 180 v sklopu predmetov prvega ali drugega letnika magistrskega programa.« jasno ne navaja povezave med priznavanjem in splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam dotičnega študijskega programa, prav tako ni govora o delnem priznavanju. Strokovnjaki ocenjujemo, da je slednje predmet konkretnega zapisa pogojev in procesa, ki pa ga partnerski instituciji še nista dorekli, je pa kratko zapisan v vlogi (31. točka).

Vertikalna povezanost študijskega programa 1. stopnje Evropske študije – družboslovni vidiki in predlaganega študijskega programa je dobra, saj povečuje interdisciplinarnost v programu in širi poglede na različna med seboj povezana študijska področja. Pri tem pa je potrebno zagotoviti, da ne prihaja do podvajanja vsebin med predmeti (kar je bilo ugotovljeno iz razgovorov kot možna nevarnost izhajajoča iz preteklih praks). Prav tako je vertikalna povezanost znotraj študijskega programa zadovoljiva, ocenjeno glede na omejene razpoložljive podatke iz učnih načrtov.

Predvsem pa je potrebno poudariti, da ima FDV akreditiran študijski program 2. stopnje z enakim imenom (Evropske študije), ki se prav tako izvaja v angleškem jeziku. FDV pojasnjuje, da načrtujejo vložiti v ponovno akreditacijo obstoječi študijski program z bistvenimi spremembami (prehod iz 4+1 na 3+2 ter vsebinska delitev področij), ki bodo dodatno podkrepile potrebo po dotičnem študijskem programu, ki je predmet te presoje. V ta namen smo zaprosili za zapis predvidenih sprememb in glede na dobljene informacije o načrtu vsebin lahko potrdimo, da razlike med programoma so predvidene (dolžina, predmetnik, učni izidi in ciljna skupina) vendar pa v trenutku akreditacije predlaganega programa in prvega izvajanja (ki naj bi bilo že v študijskem letu 2016/2017, vendar si sogovorniki glede tega niso bili enotni) strokovnjaki ocenjujemo, da bo navzočnost dveh na prvi pogled sorodnih študijskih programov z istim imenom na isti stopnji študija povzročalo zmedo in nejasnost predvsem pri zunanjih deležnikih.

Predmeti so kreditno ovrednoteni ter učni načrti vsebujejo konkretne obsege dela, obvezno literaturo in vire – učni načrti po posameznih učnih enotah z navedbo pogojev za opravljanje študijskih obveznosti, opisom vsebine enote, navedbo temeljne literature in virov, opisom ciljev in predvidenih učnih izidov, metod poučevanja in učenja ter načinov preverjanja in ocenjevanja znanja.

Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa so v skladu z zakonom. V študijski program se lahko vpišejo vsi, ki so uspešno opravili program z vsaj 180 KT. V primeru omejitve pa se bo upoštevala povprečna ocena opravljenih obveznosti študentov. Slednje je zapisano tudi v Sporazumu med partnerskima univerzama.

Pogoji za napredovanje po programu so opredeljeni in sicer 52 kreditnih točk (v nadaljevanju KT) oziroma v posebnih primerih 48 KT tekočega letnika. Ker vpisni procesi potekajo na SEEU, je odgovornost za ta del prenesena na SEEU. Predvidena je 80 odstotna prehodnost. V vlogi FDV navaja možnost prehoda med programi v skladu z zakonodajo, merili in statutom (36. točka), vendar pa je slednje potrebno formalno uskladiti in zapisati med partnerskima institucijama, kar je del procesov, ki se jih instituciji lotevata postopoma.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Pogoji za dokončanje študija so opravljene vse vpisane študijske obveznosti in uspešen zagovor magistrske naloge. Tudi ta postopek je v fazi priprave in formalne ureditve med partnerskima institucijama.

Predlagani študijski program predvideva raziskovalno delo študentov ter raziskovalne naloge z odlično pripravo študentov na te študijske obveznosti in sicer z izbirnimi in obveznimi predmeti z vsebinami na temo priprave znanstvenega prispevka in informacijske tehnologije v podporo temu, statistične obdelave podatkov in raziskovalni seminar (slednji kot obvezen z 9 KT).

Študijski program omogoča pridobitev naziva magister/magistrica evropskih študij.

Partnerska institucija je (glede na informacije pridobljene na obisku FDV) že dobila akreditacijo za dotični skupni študijski program.

Sodelovanje med institucijama je opredeljeno v Sporazumu med partnerskima univerzama. Izvedba sodelovanja se deli tako, da si pedagoški del izvedbe obe instituciji delita sorazmerno, vse ostale procese za uspešno izvedbo študijskega programa pa prevzema tuja partnerska institucija.

• Analiza ugotovitev

Študijski program vključuje vsebine, ki so aktualne in z vidika delodajalcev zanimive predvsem za javni sektor, nacionalne, evropske in mednarodne institucije. Povezanost z drugo institucijo prinaša sinergijske učinke in podlago za uspešno internacionalizacijo FDV, dvig prepoznavnosti profila diplomanta/magistranta v okolju ter okrepitev raziskovanega sodelovanja s tujo institucijo. Slednje strokovnjaki pozdravljamo in podpiramo.

Vendar pa je potrebno v čim krajšem času doreči, uskladiti med institucijama in formalizirati vse potrebne postopke, ki jih zahteva zakonodaja, merila in Statut Univerze v Ljubljani za namene izvajanja študijskega programa. FDV ima vse te postopke dorečene in potrjene s prejetimi akreditacijami za študijske programe in zavod kot celoto. Vendar pa je pri skupnem študijskem programu potrebno upoštevati, da je makedonska institucija v vlogi vodenja vseh postopkov, ki bodo v celoti potekali na njihovem sedežu. Zato je toliko bolj pomembno, da je prenos zahtev slovenskega partnerja do makedonske institucije eksakten z vidika zakonodaje, meril in statuta, da bi v vzpostavljenih postopkih bil upoštevan vidik FDV.

Pri tem ocenjujemo, da je nujna potrebna poglobitev v učne izide, ki so že v vlogi različno zapisani v obliki kompetenc. Splošne in predmetno-specifične kompetence so dopolnjene s ključnimi kompetencami (na str. 27), ki potrjujejo šibko poglobljenost in povezanost ključnih delov študijskega programa (namenov, ciljev, vsebine, metod, učnih izidov).

Glede na to, da je študijski program odprt za vse, ki so uspešno zaključili program s 180 kreditnimi točkami (v nadaljevanju KT), bi se v študijski program tako lahko vpisovali študenti brez predznanja s področja temeljnih družbenih znanosti (politologije, sociologije idr.). Zato predlagamo, da se predmetnike dopolni s pogoji za pristop k predmetu ter se tako zagotovi študentom pridobitev teh osnovnih znanj in razumevanja, nujnih za nadaljnji uspešen študij tega študijskega programa. Druga predlagana različica rešitve pa bi lahko bili pripravljalni seminarji za pridobitev znanja na področju temeljev demokracije (npr. osnove demokracije, delovanje demokratičnega političnega sistema ter civilna politična kultura in struktura) za tiste študente, ki vstopajo iz drugih študijskih smeri. Namreč nepoznavanje temeljev discipline onemogoča učinkovito izvedbo predmetov, zmanjšuje uspešnost študentov pri opravljanju študijskih obveznosti ter povečuje nevarnost za podaljševanje zaključka

5

Jo.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

S·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

študija. Na navedeni predlog je FDV v odgovoru odreagirala s pojasnilom, da so to vsebine predmetov Politike EU (obvezni v 1. letniku), Izbrana vprašanja evropskega prava (izbirni v 2. letniku) in Angleški jezik (obvezni v 1. letniku). Kljub temu strokovnjaki ocenjujemo, da je vsebina prešibka za celovit vpogled v navedene tematike in potrebuje dodaten poudarek predvsem za študente, ki se v ta študijski program vpisujejo iz drugih disciplin.

Prav tako je potrebno razmisliti o potrebni stopnji poznavanja angleškega jezika kot o vstopnem predpogoju ali pripravljalnem predmetu za študente s slabšim predznanjem.

Prednosti

- Odlični odnosi med partnerskima institucijama in komplementarnost partnerjev lahko prinese sinergijske učinke, ki so za slovenskega partnerja predvsem internacionalizacija in nove raziskovalne možnosti, z vidika makedonskega partnerja pa odlična referenca, prenos uspešne prakse v njihovo okolje in dopolnitev znanja za uspešno izvedbo študijskega programa.
- Študijski program z vsebinskega vidika omogoča interdisciplinarnost (politologija, sociologija, mednarodni odnosi, ekonomija, mednarodno pravo itd.), ki v slovenskem izobraževalnem prostoru ustvarja razlikovalno prednost.
- Vpenjanje študentov in vključitev magistrantov v prakso je iskano in zaželeno, kar je izkazano s predloženimi sporazumi in v neposrednem razgovoru z delodajalci, ki zaposlujejo takšne profile (Evropski parlament, Državni zbor, mednarodne institucije itd.).

Priložnosti za izboljšanje

- Razmislek o izvajanju le enega študijskega programa 2. stopnje Evropske študije, da ne bi bila potencirana zmede med predvsem zunanjimi deležniki pri razumevanju razlik med dvema istoimenskima programoma na isti stopnji. Ocenjujemo, da bo v primeru ponujanja dveh istoimenskih programov razumevanje in pozicioniranje pri zunanjih deležniki (predvsem delodajalcih) kritično.
- Postopki, potrebni za zagon študijskega programa so v pripravi in jih instituciji skupaj še nista formalno uredili. Iz vloge se ponekod (npr. priznavanje znanj) lahko razbere groba ureditev posameznega postopka, vendar pa pravilnikov, ki bi to že urejali, niso predloženi. Dobro ime, ki ga FDV prenaša na drugo institucijo zahteva podrobno in pravočasno ureditev sodelovanja in natančnost pri določanju procesov delovanja. Gledano operativno, tudi formalna neuskladitev podrobnosti otežuje uspešno izvedbo promocijskih aktivnosti za zagon programa. Kljub temu, da je za promocijo zadolžena tuja partnerska institucija, je že predvidena navedba programa na spletnih straneh FDV dovolj pomemben vzvod za povpraševanje po dodatnih informacijah s strani zunanjih ali notranjih deležnikov. Cilj je kompetentno rokovanje z vprašanji deležnikov, ne glede na to, katera institucija je nosilec posameznih operativnih nalog v študijskem programu.
- Ob tem kot ključno priložnost navajamo izboljšanje zapisa učnih načrtov v smeri jasne povezave med nameni, cilji, vsebinami, metodami poučevanja in učenja, metodami preverjanja znanja in ocenjevanja ter učnimi izidi. Tako bodo omogočene koristne informacije za predavatelje pri pripravi predmetov in zasledovanju ciljev, študentom pri oblikovanju pričakovanj in ciljev ter vodstvu pri upravljanju in izboljševanju.

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a
Swissman Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKO DELNO FINANČIRANA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

- Dopolnitev študijskega programa z vsaj enim predmetom, ki bi omogočal pridobitev znanja na področju temeljev demokracije, predvsem za študente brez predznanja s področja temeljnih družbenih znanosti, ter razmislak o pripravljalnem predmetu angleškega jezika.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti.

2. VPETOST V OKOLJE

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

FDV izkazuje sodelovanje z gospodarstvom in negospodarstvom na študijskih znanstveno-raziskovalnih področjih in v skladu s tem načrtuje vpis študentov. V okviru predložene dokumentacije so izkazane tudi zaposlitvene možnosti diplomantov, vendar pa glede zaposljivosti diplomantov presojanega študijskega programa strokovne analize niso bile pripravljene.

• Analiza ugotovitev

Skupni študijski program Evropske študije je v sodelovanju s SEEU nastal kot odziv na potrebe na trgu dela v procesu pridruževanja držav srednje in vzhodne Evrope EU in je prvenstveno namenjen makedonskim študentom oz. tujim študentom, saj se bo program v celoti izvajal v Makedoniji in za katerega ni predvidena nujna izmenjava na FDV. Ni predvideno, da bi se na ta študijski program vpisovali slovenski študenti, saj se na FDV vsebinsko podoben, vendar ne enak študijski program že izvaja (Evropske študije).

Prvenstveno je skupni študijski program namenjen zaposlenim v javnih institucijah, ki zaradi sprememb v delovnem okolju potrebujejo dodatna znanja o EU in širše s področja evropskih študij ter so praviloma že vpeti v prakso. Kljub temu študijski program predvideva, da bodo študirajoči v okviru tretjega semestra opravljali 90 ur praktičnega usposabljanja (praktikum). V ta namen je tuja partnerska institucija sklenila tudi pogodbe o usposabljanju z različnimi javnimi institucijami kot so Občina Tetovo, Ministrstvo za obrambo, Republika Makedonija, predstavništvo ZN v Makedoniji, USAID-ovim programom za človekov in institucionalni razvoj (USAID Human & Institutional Development Program), ki ga izvaja World Learning (WL), Vlada Republike Makedonije, Ministrstvo za pravosodje Republike Makedonije, Ministrstvo za evropske zadeve Republike Makedonije. Te organizacije naj bi po mnenju sogovornikov nudile zadostno število mest za opravljanje omenjene prakse, vendar število ni natančno določeno.

Strokovne analize, ki bi se nanašale na zaposlitvene zmožnosti diplomantov niso bile pripravljene. Tako FDV kot SEEU se zanašajo na to, da je študijski program dejansko odgovor na vse večje trenutne in tudi prihodnje potrebe po tovrstnih kadrih, predvsem v okviru javnih inštitucij v Makedoniji. Zato v ta namen niso bile pripravljene posebne analize, temveč vlagatelja verjameta v pravilnost njune odločitve, ki temelji na širših okoliščinah makedonske države in procesu evropske integracije.

Prednosti

- Skupni študijski program, ki bo omogočil prenašanje dobrih praks v okviru pristopnega procesa k EU iz Slovenije na Makedonijo.
- Dobra povezanost FDV z gospodarstvom in negospodarstvom skozi najrazličnejše projekte.

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM FINANCIJNA EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI FOND

Priložnosti za izboljšanje

- Število vpisnih mest prilagajati na podlagi analiz in z raziskavami ugotovljenimi potrebami trga dela.
- Strokovne analize, ki bi se nanašale na zaposlitvene zmožnosti diplomantov niso bile predložene.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

3. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

FDV, kot ena izmed institucij, ki bosta vključeni v izvajanje študijskega programa, izpolnjuje vse osnovne pogoje za uspešen zagon in izvedbo študijskega programa. FDV je pripravila in predložila potrebno dokumentacijo za pridobitev dobrega pregleda v način delovanja in zagotovljeno stopnjo kakovosti za izvedbo študijskega programa.

• Analiza ugotovitev

FDV je institucija z dolgo tradicijo izobraževanja kadrov s področja družbenih znanosti, z vidnim in nenehnim doprinosom k gospodarskemu, družbenemu in kulturnemu razvoju Slovenije. Notranja sestava FDV izpolnjuje pogoje za izvajanje znanstvene dejavnosti. Raznolikost fakultete in njeni dodiplomski študijski programi dajejo zadostno in kakovostno osnovo za nadaljevanje študija na podiplomski magistrski ravni. Diplomant je (v splošnem) po zaključenem študiju zaposljiv tako v gospodarstvu, kot tudi javni upravi ter neprofitnim sektorju in kulturi.

Študijska in raziskovalna dejavnost na zavodu je v skladu s potrebami družbe. Še posebej, ker so člani akademskega kadra aktivno vključeni v aktualne družbene procese in izzive ter na različne načine sodelujejo v raziskovalnih projektih, delovanju civilne družbe in strokovnih združenjih, ki se nanašajo na aktualna dogajanja v družbi ter vprašanja razvoja gospodarskega, družbenega in kulturnega področja. Tako študij kot tudi raziskovanje sta povezana z okoljem preko sodelovanja z drugimi visokošolskimi zavodi, institucijami, organizacijami in strokovnimi združenji pomembnimi za potek študijskega in raziskovalnega procesa. Stopnja mednarodnega sodelovanja je primerna in predstavlja enega izmed prioritarnih področij FDV, kar se kaže tudi v številu partnerskih sporazumov in njihove vključenosti v skupne raziskovalne in študijske projekte.

Eno od meril za prvo akreditacijo študijskega programa je med drugim znanstveno-raziskovalna dejavnost zavoda. Kot izhaja iz priložene dokumentacije ima FDV sklenjenih 19 sporazumov o sodelovanju z znanstveno-raziskovalnimi institucijami in drugimi raziskovalnimi institucijami, in je vključena v različne raziskovalne projekte (pribl. 50, tako domačih kot mednarodnih projektov, še posebej EES, LLP in druge EU projekte, ter projekte v sodelovanju z SEEU), ki kažejo na povezanost ponujanih študijskih programov FDV in njene znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Cilji znanstveno-raziskovalne dejavnosti so zastavljeni korektno, vendar ni jasn potek njihove realizacije (manjkajo jasni akcijski načrti, cilji niso časovno opredeljeni). Notranja organizacija FDV zadostuje uspešni izpeljavi študijskega programa. Področje skupnega drugostopenjskega programa predstavlja komplementarno področje programu 1. stopnje Evropske študije, s katerim tvori celoto. Hkrati študijski program Evropske študije obravnava več področij obstoječih študijskih programov, ki se že izvajajo na FDV in je z njimi komplementaren.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Service Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Prednosti

- Visokošolska institucija je dobro organizirana.
- Poslanstvo in vizija sta jasno in dosledno izraženi.
- Študijski in znanstveno-raziskovalni proces sta dobro povezana.
- Podpora strokovnih služb je učinkovita.

Priložnosti za izboljšanje:

- Odnos med že obstoječim študijskim programom druge stopnje Evropske študije (enoletni študijski program) in predlaganim dvoletnim študijskim programom je potrebno dodatno obrazložiti v primeru trženja obeh študijskih programov. Isti naziv dveh študijskih programov spodbuja nastanek številnih vprašanj, na katera se mora FDV konkretno pripraviti.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti.

4. KADRI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Iz priložene dokumentacije oz. dokazil izhaja, da je število in struktura sodelujočih visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter visokošolskih sodelavcev, ki opravljajo znanstveno-raziskovalno in strokovno delo, ustrezna ter da ustreza področjem, na katerih je načrtovan študijski program. Vsi visokošolski predavatelji in sodelavci imajo veljavno izvolitev v naziv ali pa je dokazano, da so v postopku za izvolitev vanj.

• Analiza ugotovitev

Število in struktura akademskega kadra, ki sodeluje pri izvedbi študija ter pri znanstvenih projektih in strokovnem delu na področjih študijskega programa, je skladen s predloženim programom.

Na podlagi predložene dokumentacije je razvidno, da na FDV predava skupno 120 predavateljev, med temi jih bo 14 aktivno sodelovalo v okviru presojanega študijskega programa (na partnerski instituciji bo vključenih 7 predavateljev). Vseh 14 predavateljev je aktivnih na znanstveno-raziskovalnem področju študijskega programa in so veljavno habilitirani v skladu z veljavno zakonodajo. Predavatelji, ki niso zaposleni na FDV in bodo pri študijskem programu sodelovali kot zunanji sodelavci, prav tako izpolnjujejo ustrezne kriterije in so priložili dokazila oz. soglasja njihovih delodajalcev.

V priloženi dokumentaciji je razvidno, da so sodelujoči učitelji obremenjeni med večinoma 120 do 140 odstotkov (upoštevajoč različne oblike dela). Na obisku je bilo dano zagotovilo, da učitelji ne bodo presegali 100 odstotno delovno obremenitev, kar so še dodatno potrdili z naknadnim odgovorom z dne 20. 4. 2016 in 10. 6. 2016. Vendar pa ne glede na to, da obstajajo različni mehanizmi za pravno-formalno urejanje delovnega razmerja in da zavod utemeljuje, da je predloženi skupni študijski program izredni in ne pomeni neposredne nadobremenitve, se mora FDV odgovorno zavzemati za kakovost izvedbe, za kakovost diplomanta in pozitivno podobo tega diplomanta (in s tem FDV) na trgu dela. Z obremenitvami, ki presegajo razumske meje (kot je obremenitev v obsegu 140 % brez vključenih potovanj na partnersko institucijo v tujino), je namreč uresničevanje takšnega vidika na kakovost otežena.

Število podpisanih bilateralnih sporazumov omogoča mobilnost kadrov, tj. tako študentov, kot tudi akademskega in podpornega kadra, večinoma v okviru študijskih izmenjav Erasmus.

Število stalno zaposlenih predavateljev v okviru študijskega programa na FDV je nekaj več kot 50 odstotkov.

Strokovno osebje, ki v okviru strokovnih služb sodi v administracijo, vodenje študijskih procesov, financ, računovodstvo, kadrovanje, knjižnico, odnose z javnostmi, informatiko idr. šteje 71 zaposlenih. To število zagotavlja nemotene delovne procese in ustrezno pomoč pri izvajanju vseh študijskih programov na FDV kot tudi presojanega študijskega programa. Razmerje med številom strokovnega osebja in študent je ena proti 58, kar skupina strokovnjakov ocenjuje kot ustrezno.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Pri tem je potrebno poudariti, da je za celotno izvedbo predloženega študijskega programa na FDV zadolžena koordinatorica študijskega programa in da vključitev drugih strokovnih služb v procese, ki so potrebni za uspešno izvajanje programa, ni predvideno. Gre izključno za izvajanje pedagoškega procesa na tuji instituciji, ki ne predvideva nobenega dela izvedbe na FDV (razen v okviru neobvezujočih izmenjav in izbirnosti).

FDV razpolaga s planom kadrovskega razvoja (strategija razvoja do 2020), ki je kar se da usklajen s potrebami, vendar je močno omejen v smislu finančnih zmožnosti. Nekatera strokovna področja zato ni mogoče kadrovske boljše okrepiti, kar lahko vpliva na realizacijo ciljev (informatika, založništvo in knjižnica). Ob tem dodajamo, da je za vse podporne storitve za predlagani študijski program zadolžena tuja partnerska institucija.

Prednosti

- FDV je velika in organizirana visokošolska institucija z dolgo tradicijo delovanja in dobro kadrovske strukturo.
- Znanstveno-raziskovalni kader je prisoten in aktiven na relativno številnih področjih v okviru družboslovnih znanosti.
- Predavatelji na presojanem programu izkazujejo znanstveno-raziskovalne aktivnosti s področij pomembnih za presojani študijski program.

Priložnosti za izboljšanje

- Okrepiti načrt razvoja kadrov – predvsem znanstveno-raziskovalnega kadra glede na trenutno stanje.
- Kljub temu, da se FDV zavzema za 100 % delovno obremenitev, predložene izjave o sodelovanju izkazujejo presežno obremenitev pedagoškega osebja (kar 5 predavateljev ima obremenitev nad 130 %, pa vse do 146 % obremenitve, ostali pa vsi nad 110 %). Navedene obremenitve so tedenske obremenitve brez vključene obremenitve na predloženem skupnem študijskem programu.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKO PROGRAMO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

5. ŠTUDENTI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Skupina strokovnjakov ugotavlja, saj se bo študijski proces izvajal izključno v Republiki Makedoniji, kjer bo za zagotavljanje svetovalnih storitev povezanih z vpisom in informacij o študiju skrbel SEEU, kot je dogovorjeno v medsebojnem Sporazumu o sodelovanju in veljavnih aneksih. Zato izpolnjevanje 11. člena 1. točke Meril na konkretni presojeni program ni predviden formalno, bo pa FDV informacije o skupnem študijskem programu prikazal na spletni strani, za podajanje informacij o programu pa je zadolžena koordinatorica dotičnega študijskega programa.

FDV bo študentom vpisanim na skupni študijski program omogočal neposredno vključevanje v strokovno ter znanstveno-raziskovalno delo, vendar konkretno niso bile pridobljene informacije o obsegu in konkretni vrsti tega dela ter predvidenem številu vključenih študentov.

• Analiza ugotovitev

Plod postopno povečanega sodelovanja na znanstveno-raziskovalnem področju med FDV in SEEU je konkretni presojeni študijski program. Glede na trende vse večjega mednarodnega povezovanja, se obe instituciji nadejata še več tovrstnega sodelovanja v prihodnje in gledata na to kot na priložnost, ki bi v prihodnje lahko pomenilo tudi več možnosti za vključevanje študentov v strokovno- in znanstveno-raziskovalno delo.

Študijski program je strokovno povezan z delovanjem raziskovalnih centrov na FDV, saj so vsi nosilci predmetov vključeni v raziskovalno delo programskih skupin in različnih raziskovalnih projektov v okviru centrov. Študentom je pridobitev ustreznih kompetenc omogočena tudi v okviru izbirnih in obveznih predmetov z vsebinami na temo priprave znanstvenega prispevka, statistične obdelave podatkov in raziskovalni seminar. Študenti pridobijo ustrezna teoretična metodološka znanja, sposobni so formuliranja strokovnih idej v različnih oblikah, govornega javnega nastopanja, vodenja razprave in sodelovanja v njej, dela v skupini in samostojnega analitičnega dela, strateško naravnane razmišljanja in načrtovanja, kar predstavlja osnovo za uspešno delo na projektih. Skladno s podatki, ki izhajajo iz vloge, so bili študenti v zadnjih 7 letih vključeni v mnogo skupinskih in individualnih projektov, v katerih so v sodelovanju s podjetji in organizacijami reševali praktične izzive. Tako so bili študentje aktivni predvsem pri naslednjih raziskovalnih programih in projektih, kjer so nosilci le-teh aktivno vključeni v presojeni program: Ciljno raziskovalni projekt (CRP) V5-0448, Učinkovitost ukrepov Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo za spodbujanje inovacij in tehnološkega razvoja v slovenskih podjetjih v letih 2006 in 2007, Vodja: dr. Maja Bučar. Sicer pa so aktualni projekti Centra za mednarodne odnose: Slovenija in njeni akterji v mednarodnih odnosih in evropskih integracijah, Determinante in učinki pozicioniranja slovenskih podjetij v globalnih verigah vrednosti; TP-Javno naročilo »Evalvacija instrumentov in operacij centrov odličnosti in kompetenčnih centrov«; Medkulturne razlike in stereotipi(zacija): prednost in slabost pri političnem in gospodarskem sodelovanju med državami nekdanje Jugoslavije; EU4PRIM – Enhanced EU content in primary school curricula; EU-JM-IRA –AcadEU »Post Yugoslav network on the EU; EU-JM-PROCROS – Problem based learning (PBL) and cross-curricularteaching (CCT) of the EU, financer EU-LLP-JM.

Projekti, ki jih vodi (je vodila) SEEU, Fakulteta za javno upravo in politične vede, so naslednji: Erasmus FETCH - Future Education and Training in Computing: How to support learning at anytime

14

[Handwritten signature]

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DEJAVNO FINANCIJIRA EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLADNI 2014-2020

anywhere (FETCH), Coordinator - Prof. Dr. Betim Cico; Students perception of global political and religious phenomena, Coordinator –Dr. Hasan Jashari; Personal and public security and multiethnic policy, Coordinator – Dr. Nazmi Maliqi; Rule of law and reforms in public administration, Coordinator – Dr. Nazmi Maliqi; Legal status of ex-participants of National Liberation Army; Coordinator –Dr. Nazmi Maliqi; Ten Years of the Ohrid Framework Agreement –projekt, financiran s strani makedonske vlade; Social Economy - Empowerment of Women in the Western Macedonia, mednarodni projekt, financiran s strani OSI; Intercultural Mode of Thinking and Reasoning, mednarodni projekt, ki ga koordinira Monterey Institute for Policy Studies, Monterey, California.

Strategija FDV 2014 – 2020 je v zaključni fazi izvedbe, kjer je v načrtu navedeno, da se bo na spletni straneh izdelala ločena stran o znanstvenoraziskovalnem področju z namenom učinkovitejšega informiranja o mednarodnih razpisih in o stanju mednarodnih projektov na FDV. Operacionalizacija kazalnikov matrike kakovosti za znanstvenoraziskovalno področje predvideva tudi slediti ciljem kakovosti na tem področju, iz katerih je jasno razvidna skrb za razvoj slovenske znanosti, povečanje števila objav v uglednih tujih in domačih revijah in založbah, okrepitev mreženja in drugih oblik sodelovanja z raziskovalnimi ustanovami doma in v tujini, povečanje števila citatov in SICRIS-točk, povečanje števila in obsega finančnih sredstev domačih in tujih projektov.

V dodatni dokumentaciji, ki smo jo strokovnjaki zaprosili po opravljenem obisku, je navedeno, da partnerski instituciji predvidevata tutorski sistem, za kar pa bo odgovorna skupna komisija, v kateri so predstavniki obeh institucij in študent.

Prednosti

- Obe instituciji, tako FDV kot SEEU, sta relativno dobro uveljavljeni na področju evropskih projektov in imata z njimi številne izkušnje.

Priložnosti za izboljšanje

- Intenzivnejše vključevanje študentov v znanstveno-raziskovalno delo glede na trenutne prakse ter konkretno načrtovanje možnosti FDV glede vključitve študentov presojanega študijskega programa v raziskovalno delo.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DEJNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

6. MATERIALNI POGOJI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da se 12. člen, 1. in 2. točka Meril za konkretni presojeni program ne nanaša, saj se bo študijski proces izvajal izključno v Republiki Makedoniji, kjer bo prostore in opremo primerne za izvajanje presojanega študijskega programa zagotovila SEEU. Skladno z navedbami v vlogi ter medsebojnim Sporazumom o sodelovanju in veljavnih aneksih SEEU razpolaga s primernimi prostori, ki so prilagojeni tudi za študente s posebnimi potrebami.

Tako FDV, kot tudi SEEU imata na voljo ustrezno sodobno informacijsko-komunikacijsko opremo, ki je potrebna za izvajanje predlaganega študijskega programa ter znanstveno-raziskovalne oz. strokovne dejavnosti. Enako velja za knjižnico, kjer tako FDV kot SEEU razpolagata z ustrezno opremljeno in založeno knjižnico z dostopom do podatkovnih baz.

• Analiza ugotovitev

Tako FDV, kot tudi SEEU imata na voljo ustrezno sodobno informacijsko-komunikacijsko opremo, ki je potrebna za izvajanje predlaganega študijskega programa ter znanstveno-raziskovalne oz. strokovne dejavnosti, vendar bo glede na določila Sporazuma o sodelovanju študijski proces izvajan izključno v Makedoniji na SEEU. Enako velja za knjižnico, kjer tako FDV kot SEEU razpolagata z ustrezno opremljeno in založeno knjižnico. Nujno pa je potrebno zagotoviti dostop do knjižničnih storitev (za študente bo verjetno še posebej zanimiv in uporaben predvsem dostop do podatkovnih baz) za študente presojanega študijskega programa, kar naj bi, po besedah odgovornih na FDV, ne predstavljalo težave. Skupina strokovnjakov poziva zavod, naj to sistemsko zagotovi še pred pričetkom študijskega leta, ko se bo program začel izvajati.

V sklopu materialni pogojev je potrebno ponovno opozoriti na delno izvajanje študijskega procesa preko metod in orodij za delo na daljavo, vendar pa ni jasno, kakšen sistem to bo in kdo bo odgovoren za skrb ter upravljanje.

Medsebojna finančna razmerja so urejena v k vlogi priloženem Sporazumu o sodelovanju (t.i. Partnership agreement), oz. njegovih aneksih, pri čemer so finančna sredstva za izpeljavo študijskega programa zagotovljena predvsem s strani SEEU.

Prednosti

- Trajnostna finančna stabilnost študijskega programa z vidika FDV, pri čemer je z vidika trajnosti potrebno gledati na učinke in posledice sodelovanja celostno in ne le s finančnega vidika.
- Velik nabor knjižničnega gradiva in možnosti dostopa do podatkovnih baz v okviru knjižničnih storitev FDV.

REPUBLIKA
SLOVENIJA

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Priložnosti za izboljšanje

- Zagotoviti dostop do knjižničnih storitev pred začetkom izvajanja študijskega programa. Kot izhaja iz odgovora vlagatelja z dne 10. 6. 2016 bo dostop do vseh elektronskih podatkovnih baz zagotovljen vsem vpisanim študentom, torej tudi študentom presojanega študijskega programa.
- Dogovor o in vzpostavitev sistema za izvajanje pedagoškega in učnega procesa na daljavo pred začetkom izvajanja študijskega programa.

Neskladnosti

NI ugotovljenih neskladnosti.

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

FDV izpolnjuje vse formalne pogoje glede zagotavljanja kakovosti v okviru presoje prve akreditacije skupnega študijskega programa. V sklopu priložene dokumentacije k vlogi se je skupina strokovnjakov seznanila s Pravilnikom o zagotavljanju kakovosti na Univerzi v Ljubljani, letnim poročilom in samoevalvacijskim poročilom. Navedeni dokumenti vsebujejo večino potrebnih informacij, ostale pa je skupina strokovnjakov skušala pridobiti v okviru obiska FDV in dveh zahtevkov za dodatno dokumentacijo.

• Analiza ugotovitev

Temeljni akt, ki na FDV ureja zagotavljanje in nadziranje kakovosti je Pravilnik o kakovosti, ki je sprejet na ravni Univerze v Ljubljani. Pravilnik celostno ureja sestavo, standarde, postopke in cilje zagotavljanja kakovosti v okviru znanstveno-raziskovalne, organizacijske ureditve in delovanja institucije. Pravilnik je urejen z merili in predpisi NAKVIS.

Kriteriji in nadzor preverjanja kakovosti na FDV so postavljeni v skladu z merili in vključujejo običajne postopke. Na operativni ravni je ključno delovanje Komisije za samoocenjevanje kakovosti (KSK).

Ob tem je potrebno dodati, da gre pri skupnem študijskem programu za določitev skupne prakse, predvsem v delu sistema kakovosti, ki je vezan na študente in druge zunanje deležnike, saj je poenotenje nastopa pri pridobivanju informacij in usklajenost nujnost.

Sporazum in vloga predvidevata vsaj enkrat letno samoevalvacijo ter preverjanje zadovoljstva študentov in predavateljev. V tem delu predlagamo dopolnitev analiz s spremljanjem zaposlenosti in zapoljivosti za dotični študijski program.

Partnerski sporazum predvideva, da je za izvedbo samoevalvacije odgovoren Akademski odbor, v katerem so vsi predavatelji in visokošolski sodelavci na skupnem študijskem programu. Ni pa še jasno določeno, kako pogosto oz. na kakšen način bo Akademski odbor deloval. Ob tem je potrebno poudariti, da v akademskem odboru ni predvidenih študentov, ki bi nujno morali biti vključeni v procese zagotavljanja kakovosti. V Komisiji za kakovost, ki jo predvideva univerzitetni poslovnik kakovosti in kateremu FDV sledi, pa je zastopanost študenta razvidna (<http://www.fdv.uni-lj.si/o-fdv/vodstvo-fakultete/komisije/komisija-za-samoocenjevanje-kakovosti>). Študent je sicer predviden v skupni komisiji (v kateri sta koordinatorja predlaganega študijskega, dva člana akademskega zbora in en študent), ki naj bi bila odgovorna za spremljanje kakovosti.

Področje kakovosti je z vidika javno dostopnih podatkov zelo šibko. Na spletni strani o zagotavljanju kakovosti govori le Letni program dela z akcijskim načrtom za leto 2015, ki pa zelo skopo na strani 13 zapisuje širše cilje tega področja (ki niso kvantificirani, ni dodeljene odgovornosti zanje in ni konkretnih rokov za izvedbo). Spletna stran nima strukture, iz katere bi jasno razbrali, kje se informacije glede zagotavljanja kakovosti nahajajo (tudi letni načrt za 2015 smo našli šele s pomočjo iskalnika). Na dan obiska je bil prodekan za kakovost in razvoj odsoten, kljub temu, da je v urniku bil izrecno izpostavljen kot zaželen sogovornik, tako da neposrednih informacij o delovanju Komisije za kakovost nismo mogli dobiti.

18

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM ČLOVEŠKA VIŠINSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Ključni dokument, ki obravnava področje zagotavljanja kakovosti, je Letno poročilo, ki vključuje poslovno poročilo s poročilom o kakovosti. Pripravlja se enkrat letno. Pri analizi kakovosti so upoštevani različni segmenti delovanja in organizacije, kar je dobra osnova za izboljševanje. Priloženo samoevalvacijsko poročilo pa je pretežno deskriptivno in vsebuje pretežno osnovne podatke o preteklem delovanju za posamezen segment delovanja. Konkretni (kazalniki in) cilji se nahajajo v matriki kakovosti, vendar pa ni jasne povezave med cilji v matriki in ugotovitvami samoevalvacijskega poročila, prav tako ni jasno določena strategija za uresničitev ciljev v matriki kakovosti. Tako oba dokumenta, samoevalvacijsko poročilo in matrika kakovosti le delno izpolnjujeta svoje poslanstvo. Strokovnjaki predlagamo, da sta izdelana tako, da od vrha navzdol, od širšega h konkretnemu, od preteklosti v prihodnost določata strategijo izboljševanja in sta kvantificirana (pa tudi kvalitativne kazalnike in cilje je potrebno dodati). Cilji naj bodo jasna posledica predvidenih aktivnosti, ki so hkrati konkretno vodilo za vključene deležnike pri delovanju.

Kljub temu da Pravilnik o kakovosti vključuje vse predpisane vidike spremljanja in zagotavljanja kakovosti, je potrebno poudariti, da iz priložene dokumentacije niso razvidni postopki za spremljanje posameznih vidikov kakovosti, na primer na področju znanstveno-raziskovalne dejavnosti, spremljanja razvoja, načrtovanja kadrov in vseživljenjskega učenja. Prav tako pravilnik ni usklajen in se ne opira na nobenega od mednarodnih standardov kakovosti (npr. ISO 9001 ali 9002, Bureau Veritas Quality International, European Foundation for Quality Management idr.), kar ocenjujemo kot priložnost za izboljšanje. V odgovoru zavoda z dne 10. 6. 2016 FDV pojasnjuje, da partnerska institucija sledi standardom ISO 9001/2008, vendar pa na proučevanem primeru zavoda (FDV) ni vidnih procesov, postopkov in sklicevanja na omenjeni standard, prav tako temeljni dokument partnerske institucije na področju zagotavljanja kakovosti (Policy of Quality Assurance and Management) je pretežno deklarativne narave, medtem pa konkretni postopki, mehanizmi in odgovorni deležniki niso določeni.

Študenti, zaposleni in drugi deležniki FDV se lahko z vsebino letnih samoevalvacijskih poročil seznanijo preko spletne strani FDV in sicer v letnem poročilu za posamezno leto, ki vključuje poslovno poročilo in poročilo o kakovosti. Ob tem je potrebno dodati, da lokacije letnega poročila na spletni strani nismo mogli identificirati kljub trudu, da pa smo ga našli s pomočjo iskalnika. Slednje ni ugodno za deležnike zavoda, zato njihovo osveščanje o zagotavljanju kakovosti na FDV predstavlja priložnost za izboljšanje.

Ob tem dodajamo, da je partnerska institucija bila dvakrat presojana s strani European Universities Association, administrativno-upravni del pa uspešno sledi ISO 9001/2008. V obravnavanem skupnem študijskem programu bo, kot zapisano v poglavju 1 tega poročila, vse procese za uspešno izvedbo študijskega programa prevzela tuja partnerska institucija, FDV skrbi le za uspešno izvajanje sorazmernega dela izobraževalnega procesa. Kljub temu se mora FDV zavzemati, da se izpolnjujejo vsaj minimalne zahteve glede procesov spremljanja kakovosti, pridobivanja in analize podatkov, učenja ter ukrepanja (zagotovitev zanke kakovosti) in da jasno določi (ter spremlja uresničevanje) ciljev v matriki kakovosti, ki so vezani na skupno izvajanje študijskih programov.

Prednosti

- Pravilnik o kakovosti je dobra osnova za spremljanje in zagotavljanje kakovosti, pri čemer je potrebno s pomočjo letnih akcijskih načrtov konkretizirati cilje in določiti roke za izvedbo.
- Sistem analize zadovoljstva študentov in zaposlenih z uporabo ankete je dobro zastavljen in se uresničuje.

19

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANČIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

- Sodelovanje s partnersko institucijo, ki se zavzema za zunanjo (nacionalno in mednarodno) presojo svojega delovanja, kar omogoča medsebojno učenje in izmenjavo dobrih praks na področju zagotavljanja kakovosti pri sodelovanju na predlaganem študijskem programu.

Priložnosti za izboljšanje

- Uvesti in natančno opredeliti manjkajoče postopke zagotavljanja kakovosti (npr. na področju znanstveno-raziskovalne dejavnosti, spremljanja razvoja, načrtovanja kadrov in vseživljenjskega učenja).
- V samoevalvacijsko poročilo vključiti predloge za izboljšanje na podlagi letnih analiz stanja in delovanja institucije, ki bi služila kot t.i. »follow-up« informacija (o stanju napredka od prejšnjega letnega poročila).
- Potrebno je določiti in opredeliti kratkoročne in dolgoročne cilje v strategiji razvoja institucije in hkrati jasno določiti tudi roke in metode ali strategijo za doseg cilja oz. realizacijo.
- Osveščanje strateških deležnikov o napredku na področju kakovosti, predvsem pa omogočanje enostavnejšega dostopanja do teh informacij (predvsem samoevalvacijskih poročil).
- Matriko kakovosti je potrebno dopolniti s kazalniki in cilji, ki izražajo kakovost izvajanja skupnega študijskega programa ali programov in uspešnost sodelovanja s tujimi partnerskimi institucijami.

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAM IZOBRAŽEVANJE
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLADNI PARIŠ

POVZETEK

FDV je institucija s tradicijo in odličnim kadrom, ki je mednarodno in nacionalno vpet v okolje ter lahko optimalno zagotavlja izvajanje pedagoškega in raziskovalne dejavnosti na zavodu in v sodelovanju s partnerskimi institucijami. V obravnavanem primeru presoje predlaganega skupnega študijskega programa ocenjujemo, da gre za program, ki je z vidika delodajalcev v javnem sektorju atraktiven in aktualen ter obema institucijama prinaša sinergijske učinke sodelovanja, internacionalizacijo in prepoznavnost.

Vendar pa poleg strateškega dogovora o sodelovanju (partnerskega sporazuma) instituciji sporazuma nista jasneje konkretizirali z jasno določitvijo in formaliziranjem postopkov, ki so potrebni za izpeljavo študijskega programa. Priprave, ki so potrebne za zagon, so še obsežne (od sprejetja skupne odločitve in vzpostavitve sistema poučevanja in učenja na daljavo, do pravilnikov o priznavanju znanj in spretnosti, napredovanju, izvajanju tutorstva itd.) in nujno potrebne za konkretizacijo partnerskega sporazuma ter jasnim sporočanjem in oblikovanjem pričakovanj vseh vpletenih v posamezen proces.

Kljub temu, da je celoten del promocije in organizacije izvedbe skupnega študijskega programa na SEEU in da FDV načelno le prenaša kader in znanje v partnersko institucijo (izvedba na FDV ni predvidena), je potrebno opozoriti na skrb za dobro ime, pozitivno podobo in ugled FDV. S tem namenom pozivamo FDV naj aktivno sodeluje pri določitvi konkretnih postopkov, ki bodo zadoščali slovenski zakonodaji, merilom NAKVIS in statutu univerze.

Enako velja za določitev učnih izidov ter jasno povezavo med nameni in cilji študijskega programa ter posameznimi predmeti v programu. Konsistentnost študijskega programa in učnih načrtov je nujna za učinkovito komuniciranje, še bolj pa za jasno oblikovanje pričakovanj notranjih in zunanjih deležnikov ter uspešno izvedbo pedagoškega procesa. Temu delu naj se instituciji še dodatno posvetita in konkretizirata v učnih načrtih, saj so od jasnosti tega dela odvisni uspešnost programa, dolgoročnost sodelovanja med partnerskima institucijama ter njuno pozicioniranje v okolju.

Možna prisotnost dveh istoimenskih študijskih programov na isti stopnji študija (pri obeh z izvedbo v angleškem jeziku) predstavlja pomembno verjetnost ustvarjanja zmede med predvsem zunanjimi deležniki. Gre za neobičajno prakso, ki postavlja pod vprašaj smiselnost obstoja obeh programov.

Strokovnjaki ocenjujemo, da je predlagatelj pristopil k akreditaciji študijskega programa prezgodaj, saj ključni procesi in sistemi niso dorečeni med institucijama, prav tako naj bi bil FDV v aktivni pripravi na reakreditacijo istoimenskega programa, ki bo omogočala razlikovanje med programoma. Zato strokovnjaki predlagamo, da predlagatelj pristopi k akreditaciji ponovno, ko so zadeve bolj dorečene oziroma da v primeru podeljene akreditacije predlagatelj zagotovi ureditev zapisanih področij in poročanje NAKVIS o napredku pred rekrutiranjem študentov v študijski program.

SUMMARY

Faculty of Social Sciences, Slovenia is nationally and internationally recognised institution with outstanding members of academic staff. The Faculty is has all the resources to provide pedagogical and research activities also in cooperation with partner institutions. In the given accreditation procedure of joint degree postgraduate study programme, the panel of experts concludes that the study programme is attractive from employment aspect. Additionally, both institutions will gain international reputation and enhance their internationalisation.

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Partnership agreement does not regulate all aspects of evaluated joint programme, especially formal procedures necessary for successful implementation and functioning of it. Both institutions will have to undertake extensive preparatory measures (e.g. different rulebooks, procedures, distance learning platform, tutoring system) in order to ensure that the partnership agreement would be successfully implemented.

SEEU will ensure promotion activities and will de facto carry out the study programme in cooperation with Faculty of Social Sciences which will provide academic staff and know-how. For this reason Faculty of Social Sciences has to ensure that the brand and good reputation would not be affected by poor performance, e.g. not implementing appropriate preparatory measures in line with national regulations, SQAA criteria and Statute of the University of Ljubljana.

Same goes with the concretisation of learning outcomes and their clear connection with goals and aims of the study programme and individual subjects. Consistency is necessary for successful communication of study programme curricula to internal and external stakeholders in order to fulfil their expectations. This is also important from the aspect of future successful cooperation between both partners of the joint study programme and their positioning in the global context.

Two postgraduate study programmes at Faculty of Social Sciences have the same name, both conducted in English which might result in confusion among external stakeholders and should be addressed.

Panel of experts concludes that the applicant started the accreditation procedure too early, since crucial rulebooks and procedures etc. are not yet finalised and concretised between partner institutions. Additionally, Faculty of Social Sciences actively works on the preparation of re-accreditation procedure of the second postgraduate study programme, which bears the same name. Panel of experts therefore suggests that the applicant issues the accreditation procedure of the joint study programme after all provisions of the Partnership agreement are finalised and concretised as necessary, or, in case of successful accreditation of this joint study programme, to ensure in time (before the actual enrolment of students), that the Partnership agreement provisions are finalised and concretised as necessary. SQAA should also be timely informed about this before the actual enrolment of students to the joint degree study programme.

Prednosti in priložnosti za izboljšanje

Prednosti	Priložnosti za izboljšanje
<ul style="list-style-type: none"> - FDV je velika in organizirana visokošolska institucija z dolgo tradicijo delovanja in dobro kadrovsko strukturo - Komplementarnost partnerskih institucij je dobra podlaga za ustvarjanje sinergijskih učinkov v izobraževalni in raziskovalni dejavnosti - Študijski program z vsebinskega vidika omogoča interdisciplinarnost, ki v slovenskem izobraževalnem prostoru predstavlja razlikovalno prednost 	<ul style="list-style-type: none"> - Razmislek o izvajanju le enega študijskega programa 2. stopnje z nazivom Evropske Študije - Postopki, potrebni za zagon študijskega programa so v pripravi in jih instituciji še nista formalno dogovorili - Izboljšanje zapisa učnih načrtov v smeri jasne povezave med nameni, cilji, vsebinami, metodami poučevanja in učenja, metodami preverjanja znanja in ocenjevanja ter učnimi izidi

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ

<ul style="list-style-type: none"> - Dobra povezanost FDV z gospodarstvom in negospodarstvom skozi najrazličnejše projekte - Študijski in znanstveno-raziskovalni proces sta dobro povezana - Predavatelji na presojanem programu izkazujejo znanstveno-raziskovalne aktivnosti s področij pomembnih za presojani študijski program - Pravilnik o kakovosti je dobra osnova za spremljanje in zagotavljanje kakovosti, pri čemer je potrebno s pomočjo letnih akcijskih načrtov konkretizirati cilje, določiti roke za izvedbo, odgovornosti - Sistem analize zadovoljstva študentov in zaposlenih z uporabo ankete je dobro zastavljen in se uresničuje 	<ul style="list-style-type: none"> - Dopolnitev študijskega programa z vsaj enim predmetom, ki bi omogočal pridobitev znanja na področju temeljev demokracije, predvsem za študente brez predznanja s področja temeljnih družbenih znanosti - Strokovne analize, ki bi se nanašale na zaposlitvene zmožnosti diplomantov niso bile predložene - Predložene izjave o sodelovanju izkazujejo znatno presežno obremenitev pedagoškega osebja - Konkretno načrtovanje zmožnosti FDV glede vključitve študentov presojanega študijskega programa v raziskovalno delo - Dogovoriti dostop do knjižničnih storitev (ter dostopa na daljavo) obeh institucij pred začetkom izvajanja študijskega programa - Dogovor o in vzpostavitev sistema za izvajanje pedagoškega in učnega procesa na daljavo pred začetkom izvajanja študijskega programa - Uvesti in natančno opredeliti manjkajoče postopke za zagotavljanje kakovosti in konkretizirati načrte - Zagotoviti zanko kakovosti za predloženi študijski program - Osveščanje javnosti o zagotavljanju kakovosti na FDV in enostavnejšo javno dostopnost informacij glede kakovosti
---	---

Zahvale

Strokovnjaki se zahvaljujemo FDV za gostoljubje, razpoložljivost in prijaznost, predvsem pa za pozitivno naravnost in sodelovanje pri raziskovanju strokovnjakov, pridobivanju potrebnih informacij ter skupnem razmišljanju o primernih rešitvah za učinkovitejše delovanje.

